

*Europees Agentschap voor de
veiligheid van de luchtvaart*

WERKPROGRAMMA 2004

7 JANUARI 2004

INHOUD

1 VOORWOORD	1
2 INLEIDING	2
2.1 Wat is het EASA?	2
2.2 Wat is er bereikt in 2003?	3
Regelgevend kader	3
Administratie	4
3 UITVOERING VAN DE KERNTAKEN VAN HET AGENTSCHAP	5
3.2 Certificering	5
Passende beëindiging van de uitbestedingscontracten	5
Coördinatie en monitoring van certificeringsactiviteiten	5
Geleidelijke beëindiging van de uitbestedingspraktijk en overgangperiode	6
Evaluatie van het effect van Verordening (EG) nr. 1702/2003 op certificering	6
3.3 Regelgeving	7
Regelgevingsprocedures	7
Regelgevingsprogramma	7
3.4 Inspectie en normalisatie	8
Aanneming en implementatie van procedures	8
Opleiding en seminars	9
Ontwerp van een kwaliteitssysteem voor het Agentschap	10
Leren van gerapporteerde voorvallen	10
3.5 Bilaterale kwesties	10
4 UITWERKING VAN DE ONDERSTEUNENDE FUNCTIES VAN HET AGENTSCHAP	11
4.1 Interne voorschriften en procedures: een degelijk, inzichtelijk en doorzichtig systeem	11
4.2 Human resource: een topprioriteit voor het Agentschap	11
4.3 Financiën	12
Algemene procedures	12
Certificeringsactiviteiten	13
4.4 Informatietechnologie: de opzet van een kwalitatief hoogwaardig systeem	13
Kantoorautomatiseringssysteem	13
Implementatie en beheer van databases	14
Netwerken en verbindingen	14
Beveiliging	14
Gebruikersondersteuning	15
Systeemontwikkeling	15
4.5 Communicatie	15
4.6 Juridische aangelegenheden	17
Waarborgen van de rechtsgeldigheid van de procedures van het Agentschap	17
Ondersteuning ten behoeve van de kerntaken van het Agentschap	17

Rechtszekerheid voor de specifieke taken van het Agentschap op luchtvaartgebied	17
Opzetten van een gewaardeerd juridisch kenniscentrum	18
4.7 Monitoring	18
5 CONCLUSIES	19
BIJLAGE – ORGANISATIESCHEMA EASA (DECEMBER 2003)	20

1 Voorwoord

In dit document worden de taken beschreven die het Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart in 2004 dient uit te voeren. Het werkprogramma telt twee belangrijke hoofdstukken (hoofdstuk 3 en 4). Het eerste heeft betrekking op de kernactiviteiten die het Agentschap in 2004 dient uit te voeren krachtens de vereisten van Verordening (EG) nr. 1592/2002 (onder meer uitvoerende taken en taken op het gebied van regelgeving). Deze activiteiten vormen de hoofdtaak van het Agentschap, en zijn succes op middellange termijn zal afhangen van de vraag in hoeverre deze efficiënt vervuld worden. Het tweede omvat de werkzaamheden van praktische en logistieke aard die samenhangen met het opzetten van een nieuw agentschap. Het gaat hierbij om een scala van activiteiten die onmisbaar zijn om het Agentschap in staat te stellen zijn kerntaken uit te voeren. In artikel 24 van de basisverordening van het Agentschap is bepaald dat de raad van beheer - gehoord het advies van de Europese Commissie - het werkprogramma vaststelt en vervolgens voorlegt aan het Europees Parlement, de Raad, de Europese Commissie en de lidstaten.

Op het moment van redactie van dit werkprogramma bevindt het Agentschap zich nog in een pril stadium van ontwikkeling. Het hier beschreven programma dient dan ook gelezen te worden als een indicatie van de belangrijkste activiteiten die het Agentschap zal gaan ondernemen; een uitgebreid werkschema kan vooralsnog niet opgesteld worden. De directeursposten voor de afdelingen Administratie, Kwaliteit en Normalisatie, Certificering en Regelgeving zullen naar verwachting pas begin 2004 vervuld zijn; tot die tijd ontbeert het Agentschap in de verschillende specialismen het hoger management dat nader invulling zal moeten geven aan de diverse taken. Verder zal de verhuizing naar de definitieve locatie in Keulen nogal wat gevolgen hebben voor de activiteiten van het Agentschap. Dit document zal dan ook op korte termijn herzien worden, en het gewijzigde werkprogramma zal aan het einde van het eerste kwartaal van 2004 ter goedkeuring aan de raad van beheer voorgelegd worden. Daarna zal het aangevulde programma onverwijld worden toegezonden aan het Europees Parlement, de Raad, de Europese Commissie en de lidstaten.

2 Inleiding

2.1 Wat is het EASA?

Het Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart is opgericht in het kader van de strategie van de Europese Unie voor de totstandbrenging en handhaving van een hoog en uniform niveau van veiligheid van de luchtvaart in Europa en daarbuiten. Naast deze kerntaak omvat de opdracht van het Agentschap onder meer waarborging van een hoog en uniform niveau van milieubescherming; verbetering van het vrije verkeer van goederen, personen en diensten; bevordering van kosteneffectiviteit in de regelgevings- en certificeringsprocessen; ondersteuning van de lidstaten om hente helpen hun verplichtingen uit hoofde van het Verdrag van Chicago na te komen; en bevordering van de standpunten van de Gemeenschap op het gebied van veiligheidsnormen voor de burgerluchtvaart.

Hoewel de burgerluchtvaart op dit moment de nodige problemen kent als gevolg van de moeilijke economische omstandigheden, zijn de groeiperspectieven op de lange termijn goed. Dit betekent dat meer inspanningen nodig zijn om te voorkomen dat het aantal mensen dat betrokken raakt bij vliegtuigongevallen stijgt.

Anderzijds wordt er vanuit de industrie bij de regelgevende instanties op aangedrongen het voor de ondernemingen gemakkelijker te maken de noodzakelijke veiligheidsnormen na te leven, en er bestaat dan ook steun voor de oprichting van het nieuwe Agentschap, dat zal bijdragen aan de totstandkoming van doeltreffende en efficiënte regelgeving en aan harmonisatie op Europees niveau.

Tegen deze achtergrond hebben het Europees Parlement en de Raad Verordening (EG) nr. 1592/2002 aangenomen (de 'basisverordening' van het Agentschap). Deze communautaire wettekst behelst enerzijds de vaststelling van een aantal gemeenschappelijke beginselen en vereisten inzake de veiligheid van de burgerluchtvaart en de bescherming van het milieu, en anderzijds de oprichting van het Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart, waarvan de taken in de verordening vastgelegd zijn. 'Veiligheid van de luchtvaart' houdt in dit verband in: luchtwaardigheidsnormen voor alle soorten luchtvaartproducten alsmede gemeenschappelijke veiligheidsnormen voor organisaties en personen die betrokken zijn bij het ontwerp, de productie en het onderhoud van die producten. Het takenpakket van het Agentschap zal in de nabije toekomst uitgebreid worden met werkzaamheden die verband houden met de afgifte van vergunningen voor vliegbewegingen en vliegtuigbemanningen, overeenkomstig de wensen van de Raad van de Europese Unie en het Europees Parlement.

Doel van de basisverordening was op basis van datgene wat de lidstaten bereikt hebben in hun samenwerking via de gezamenlijke luchtvaartautoriteiten (JAA) een werkelijk geïntegreerd systeem op te zetten voor de regelgeving inzake de veiligheid van de burgerluchtvaart en de bescherming van het milieu. De taken van het EASA zijn:

- de Europese Commissie bijstaan in de uitvoering van haar taken op het gebied van wetgeving en internationale betrekkingen;

- zorgdragen voor de implementatie van het Gemeenschapsrecht daar waar gecentraliseerde certificering doeltreffender is dan een individueel optreden van de lidstaten; en
- toezicht houden op de naleving van de communautaire regels door de lidstaten daar waar deze zelf certificeringsactiviteiten ondernemen.

2.2 Wat is er bereikt in 2003?

Er moesten in het jaar 2003 nogal wat hordes genomen worden om de uiterste termijn van 28 september te halen die in de basisverordening was vastgesteld voor de oprichting van het Agentschap. De benoeming van de uitvoerend directeur, die was gepland voor begin 2003, kwam pas op 1 september rond. In de tussentijd spanden de raad van beheer en de Commissie zich in om de uitvoering van de noodzakelijke werkzaamheden desondanks mogelijk te maken. De Europese Commissie stelde kantoorruimte beschikbaar en trok een klein aantal hulpfunctionarissen aan om te assisteren bij de opzet van het Agentschap. Het Agentschap beschikte echter nog niet over technisch personeel, terwijl de noodzakelijke voorschriften voor het correct functioneren van het Agentschap (de 'uitvoeringsvoorschriften') opgesteld moesten worden en het Agentschap met ingang van 28 september zelf een aantal certificeringstaken zou moeten uitvoeren. Om die reden heeft het Agentschap een beroep moeten doen op externe expertise, in de vorm van personeel afkomstig van de nationale luchtvaartautoriteiten en de JAA.

Regelgevend kader

Voordat het Agentschap operationeel kon worden, moest de Commissie haar goedkeuring verlenen aan een aantal wetteksten, die samen met de basisverordening het regelgevend kader vormen voor de activiteiten van het Agentschap. De medewerkers van het eerste uur, die waren aangetrokken door de Commissie, hadden hun handen dan ook vol aan de voorbereiding van het advies van de uitvoerend directeur over de uitvoeringsvoorschriften. Ze moesten onder meer de resultaten van het desbetreffende raadplegingsproces verwerken en de relevante certificeringsspecificaties en richtsnoeren uitwerken. In september werd de vereiste regelgeving inzake certificering door de Commissie goedgekeurd, zodat het Agentschap een begin kon maken met de uitvoering van de kerntaken die het meest urgent zijn. Het betreft hier Verordening (EG) nr. 1702/2003 tot vaststelling van de uitvoeringsvoorschriften inzake de luchtwaardigheid en milieucertificering van luchtvaartuigen en aanverwante producten, onderdelen en uitrustingsstukken, alsmede voor de certificering van ontwerp- en productieorganisaties, welke tekst op 27 september 2003 in het Publicatieblad van de Europese Unie is gepubliceerd. Daarin vond op 28 november tevens publicatie plaats van Verordening (EG) nr. 2042/2002 betreffende de blijvende luchtwaardigheid van luchtvaartuigen en luchtvaartproducten, -onderdelen en -uitrustingsstukken, en betreffende de goedkeuring van bij voornoemde taken betrokken organisaties en personen.

In de eerste maanden van het bestaan van het Agentschap werd ook het volledige pakket certificeringsspecificaties en richtsnoeren (regelgevingsvereisten op lager niveau) herzien. De herziening is in 2003 afgerond en goedgekeurd.

Er kan derhalve gesteld worden dat het Agentschap in 2003 toezicht gehouden heeft op en actief heeft deelgenomen aan de afronding en herziening van het volledige regelgevend kader dat verband houdt met zijn opdracht op het gebied van de

luchtvaartveiligheid. Daarmee is de weg vrijgemaakt voor de verdere ontwikkeling van zijn operationele werkzaamheden.

Administratie

In 2003 is voor het Agentschap een volledig financieel systeem met voorschriften en procedures opgezet, dat sinds 1 oktober operationeel is. Daarvoor moest het financieel reglement van het Agentschap vastgesteld (op basis van de financiële kaderregeling van de Commissie) en een interne boekhouder aangesteld worden. Verder moesten ook de nodige boekhoudtechnische hulpmiddelen aangeschaft worden.

Voorts heeft de raad van beheer in de loop van het jaar een aantal andere belangrijke documenten aangenomen, betreffende:

- personeelsbeleid
- ontwerp-organisatieschema
- procedure voor het opstellen van regelgeving
- financieel reglement
- richtsnoeren voor certificeringsprocedures
- beleid inzake uitbesteding

Website

Het Agentschap is erin geslaagd zijn website www.easa.eu.int vóór de deadline van 28 september voor het publiek open te stellen. Via deze site kan het Agentschap rechtstreeks communiceren met belanghebbenden en het grote publiek. De site wordt aangevuld naarmate nieuwe relevante informatie beschikbaar komt. Met de online beschikbaarheid van de teksten van het Agentschap is een belangrijke stap gezet in de tenuitvoerlegging van de basisverordening.

3 Uitvoering van de kerntaken van het Agentschap

3.1 Inleiding

Tijdens de overgangperiode en met name in 2004 zal het Agentschap niet over voldoende personeel beschikken om al zijn taken te kunnen vervullen. Derhalve zal een beroep worden gedaan op het personeel van de nationale luchtvaartautoriteiten. Daarbij zullen de door de raad van beheer vastgestelde richtlijnen voor het uitbestedingsbeleid gehanteerd worden, hetgeen betekent dat het Agentschap voor de uitvoering van bepaalde certificeringstaken en aanverwante ondersteunende taken op korte termijn contracten zal moeten sluiten met de nationale luchtvaartautoriteiten, naar het voorbeeld van de contracten die in december 2003 zijn gesloten met de JAA. Deze dienen de nodige bepalingen te bevatten om aanpassing van het pakket van uitbestede taken mogelijk te maken naarmate de interne capaciteiten van het Agentschap toenemen.

De uitbestede taken zullen worden uitgevoerd overeenkomstig de daarvoor geldende voorschriften van het Agentschap. In overeenstemming met de basisverordening behoudt de uitvoerend directeur de eindverantwoordelijkheid voor besluiten inzake de veiligheid van de luchtvaart en de bescherming van het milieu.

Verder zijn er nog verschillende andere taken die ingevuld moeten worden, onder meer op het gebied van veiligheidsanalyse en onderzoek. Daarvoor is vooralsnog geen aparte afdeling opgezet. Deze werkzaamheden vallen voorlopig onder de directe verantwoordelijkheid van de uitvoerend directeur.

De noodzakelijke bilaterale contracten tussen het Agentschap en de nationale luchtvaartautoriteiten zullen in het eerste kwartaal van 2004 gesloten worden.

3.2 Certificering

De taken op het gebied van certificering zijn van zeer groot belang voor het Agentschap. Deze taken, waaronder het bijeenroepen van certificeringsteams en coördinerende werkzaamheden, worden nu nog verricht door de JAA. De bedoeling is zo snel mogelijk te komen tot een situatie waarin het Agentschap deze taken zelf kan vervullen.

Passende beëindiging van de uitbestedingscontracten

De uitvoerend directeur heeft de nationale en gezamenlijke luchtvaartautoriteiten verzocht de werkzaamheden die sinds 28 september 2003 onder de bevoegdheid van het Agentschap vallen voorlopig voort te zetten, in eerste instantie voor een periode van vier maanden. Deze periode kan worden verlengd als dat nodig is om de noodzakelijke lopende uitbestedingscontracten op bevredigende wijze te beëindigen.

Coördinatie en monitoring van certificeringsactiviteiten

- Verwerking van informatie, van productie tot opslag

Een van de eerste en vermoedelijk ook meest concrete taken van het Agentschap is het opzetten van eigen databases voor certificeringsactiviteiten. Gezien de grote verschillen tussen de bestaande databases en de complexiteit van de te verwerken gegevens moeten alle mogelijke oplossingen in nauw overleg met de IT-afdeling ontwikkeld worden, en daarbij gebruik worden gemaakt van de knowhow van de

nationale en gezamenlijke luchtvaartautoriteiten. De oplossingen kunnen uiteenlopen van een simpele interface tussen bestaande systemen tot de opzet van een compleet nieuwe database. Een belangrijk element bij het ontwerpen van deze databases, ongeacht de methode, is de vraag naar de omvang van de gegevens die door het Agentschap opgeslagen en verwerkt moeten kunnen worden. Die vraag zal in overleg met de nationale en gezamenlijke luchtvaartautoriteiten beantwoord moeten worden. Verder is het ook van groot belang in gezamenlijk overleg de procedures vast te stellen voor de overdracht van gegevens wanneer certificeringsprojecten eenmaal afgerond zijn.

Om de certificeringsactiviteiten te vergemakkelijken, maar ook om de werkwijze van het EASA doorzichtiger te maken voor aanvragers, zal een gemeenschappelijk model voor alle door het Agentschap af te geven certificaten worden vastgesteld. Op langere termijn zullen ook uniforme modellen voor aanvraagformulieren worden ontwikkeld. Ook daarmee wordt de doorzichtigheid van het werkproces verbeterd.

Vanaf het eerste kwartaal van 2004 zal het Agentschap EASA-certificaten afgeven. Op langere termijn volgen gemeenschappelijke modellen en normen voor aanvraagformulieren. Tegen het einde van het jaar zal het Agentschap de noodzakelijke externe databases overgebracht hebben of operationele interfaces met externe databases opgezet hebben.

1. Ontwikkeling van geëigende processen

Op basis van de door de raad van beheer vastgestelde certificeringsprocedures draagt de uitvoerend directeur zorg voor de ontwikkeling van uitvoeringsvoorschriften voor de certificering van producten en organisaties. Deze voorschriften zullen met name bepalingen bevatten over de belangrijkste onderdelen van iedere procedure, de samenstelling van het certificeringsteam en de vorm en termijnen voor aanvragen. Bij de uitwerking van deze uitvoeringsvoorschriften zal ook een regeling ontworpen worden voor geschillenbeslechting via inschakeling van deskundigenpanels.

De uitvoeringsvoorschriften voor certificering zullen in de eerste helft van 2004 worden uitgewerkt.

Geleidelijke beëindiging van de uitbestedingspraktijk en overgangperiode

Het Agentschap zal ook zijn eigen certificeringsprogramma moeten uitwerken teneinde alle overgangsregelingen en bestaande uitbestedingscontracten geleidelijk te beëindigen. Daartoe zal eerst en vooral gekwalificeerd personeel aangetrokken moeten worden, om te beginnen de directe medewerkers van de directeur Certificering. Deze laatste zal de nodige procedures uitwerken voor het toezicht op de uitvoering van alle uitbestede taken, en prioriteiten inzake certificering voor het Agentschap vaststellen.

De directeur Certificering treedt begin 2004 in functie. Tegelijkertijd zal een aantal functionarissen voor certificeringsactiviteiten aangesteld worden, zodat het kernteam zijn werkzaamheden zo spoedig mogelijk kan aanvangen.

Evaluatie van het effect van Verordening (EG) nr. 1702/2003 op certificering

Overeenkomstig artikel 2, lid 3, onder a), punt (i), van Verordening (EG) nr. 1702/2003 zal het Agentschap zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval vóór 1 mei 2004, bepalen of het veiligheidsniveau dat wordt geboden door typecertificering, de

luchtwaardigheidsvoorschriften, de ervaring en het veiligheidssystemen met betrekking tot de in lid 3 en 4 van voornoemd artikel bedoelde producten als gelijkwaardig kan worden beschouwd aan het door de basisverordening en Verordening (EG) nr. 1702/2003 vereiste niveau.

3.3 Regelgeving

Gezien het feit dat de ontwikkeling van het Agentschap zich nog in een pril stadium bevindt, kent de invulling van deze taak in 2004 twee aspecten: de regelgevingsprocedures die op papier vastgelegd en aangenomen zijn moeten in praktijk worden gebracht; en er moet een begin worden gemaakt met de specifieke regelgevingstaken die het Agentschap toegekend zijn.

Regelgevingsprocedures

Er is in 2003 al veel gedaan ter voorbereiding van de activiteiten op regelgevingsgebied, zoals de aanneming door de raad van beheer van een procedure voor het opstellen van regelgeving. De volgende stap is de benoeming van de leden van twee nieuwe organen die nauw betrokken zullen worden bij de regelgevingsactiviteiten van het Agentschap: het Raadgevend Comité voor veiligheidsnormen (SSCC – Safety Standards Consultative Committee), waarin partijen vertegenwoordigd zijn waarop de maatregelen van het Agentschap gericht zijn, en de Adviesgroep van nationale autoriteiten (AGNA – Advisory Group of National Authorities). Deze organen verstrekken de uitvoerend directeur adviezen op basis van de ervaring van de leden met de implementatie van maatregelen op het gebied van de luchtvaartveiligheid en het milieu. Met hun expertise kunnen zij een belangrijke bijdrage leveren aan de regelgevingswerkzaamheden van het Agentschap, onder meer met adviezen aan de Commissie over toekomstige essentiële vereisten en uitvoeringsvoorschriften, certificeringsspecificaties - met inbegrip van aanvaardbare methoden van goedkeuring - en richtsnoeren. De uitvoerend directeur zal de benoeming van de leden van het SSCC en de AGNA per 1 februari bekrachtigen. Met de actieve betrokkenheid en steun van beide organen kan het Agentschap voortgang maken met de uitwerking van de noodzakelijke regelgevingsprocedures. Zaken die daarbij een rol spelen zijn onder meer de vaststelling van een methode voor de beoordeling van het effect van de regelgeving en de uitwerking van standaardprocedures voor het functioneren van werkgroepen, zoals voorzien in de procedure voor het opstellen van regelgeving. Naar verwachting zal het volledige pakket procedures aan het eind van het jaar ingevoerd zijn.

Regelgevingsprogramma

In zijn werkprogramma voor 2004 heeft het Agentschap reeds verschillende werkzaamheden op regelgevingsgebied opgenomen. Deze lijst is uiteraard niet definitief; indien de noodzaak zich voordoet zal hij in de loop van het jaar in overleg met het SSCC en de AGNA aangevuld worden.

- **Herziening van de basisverordening**

Het Agentschap zal advies uitbrengen aan de Commissie over de opneming in de verordening van essentiële vereisten voor vliegbewegingen en vliegtuigbemanningen. Met dit proces zal begin februari een aanvang worden gemaakt, zodat er voldoende tijd is voor de in de regelgevingsprocedure van het Agentschap verplicht gestelde raadpleging.

- Herziening van de uitvoeringsvoorschriften inzake certificering en blijvende luchtwaardigheid

Gebleken is dat er zich problemen zouden kunnen voordoen met de teksten zoals die in 2003 bekrachtigd zijn. Het Agentschap heeft zich voorgenomen deze teksten bij de eerstvolgende gelegenheid opnieuw te bekijken om eventuele anomalieën of inconsistente elementen weg te werken. Daarvan lijkt bijvoorbeeld sprake te zijn bij de beoordeling van het effect van de implementatie van Deel M betreffende de algemene luchtvaart.

- Ontwikkeling van standaardcertificaten

Een andere activiteit in 2004 betreft de ontwikkeling van standaardcertificaten, waaronder geluidscertificaten, waarvoor het Agentschap een gemeenschappelijke specificatie zal uitwerken. De desbetreffende tekst zal voor het einde van het jaar aangenomen worden.

Verder zal het Agentschap met steun van het SSCC en de AGNA een begin maken met de opstelling van het regelgevingsprogramma voor 2005 en voor de middellange termijn. De basis daarvoor is een adequate beoordeling van enerzijds de veiligheidsrisico's en anderzijds de te verwachten kosten. Deze aanpak is van wezenlijk belang voor het treffen van weldoordachte en efficiënte maatregelen op het gebied van regelgeving.

- Ontwikkeling van certificatiespecificaties en richtsnoeren

In de procedure voor het opstellen van regelgeving van het Agentschap is nadrukkelijk bepaald dat bij de opstelling van het regelgevingsprogramma ten volle rekening moet worden gehouden met specifieke behoeften indien die naar voren komen (zoals de interoperabiliteitsaspecten van het programma inzake het gemeenschappelijk Europees luchtruim), alsmede met alle andere relevante ontwikkelingen betreffende het internationaal recht of het Gemeenschapsrecht.

Het Agentschap zal begin februari een begin maken met het regelgevings- en raadplegingsproces voor het aan de Commissie uit te brengen advies inzake essentiële vereisten voor vliegbewegingen en vliegtuigbemanningen. Het advies aan de Commissie inzake de herziening van de uitvoeringsvoorschriften voor certificering en blijvende luchtwaardigheid zal voor het eind van het jaar uitgebracht worden.

3.4 Inspectie en normalisatie

Aanneming en implementatie van procedures

De basisverordening verleent het Agentschap de bevoegdheid normalisatie-inspecties uit te voeren bij de bevoegde nationale autoriteiten en onderzoek bij ondernemingen te verrichten. Voor deze normalisatie- en inspectieprocedures moet de Commissie de nodige richtsnoeren opstellen. Deze zullen naar verwachting aan het eind van het eerste kwartaal van 2004 goedgekeurd worden.

Een van de allereerste taken voor de nog te benoemen directeur Kwaliteit en Normalisatie zal dan ook zijn het opzetten van een programma voor inspecties in de lidstaten en onderzoek van ondernemingen. Behalve op de door de Commissie vast te stellen richtsnoeren zullen de normalisatieprogramma's ook gebaseerd zijn op

bestaande voorschriften en procedures (zoals de certificeringsprocedures). Bedoeling van deze programma's is ervoor te zorgen dat overal in het EASA-systeem de hoogste kwaliteitsnormen worden toegepast en te waarborgen dat deze normen correct, permanent en op uniforme wijze worden nageleefd. Ook is het voor de erkenning van de EASA als gezaghebbende instantie op dit gebied van belang dat deze normen verspreid worden buiten het systeem.

De opstelling van het inspectieprogramma voor de industrie op basis van de door de Commissie vast te stellen en goed te keuren richtsnoeren staat gepland voor het eerste kwartaal van 2004. Met de inspecties zal derhalve in de loop van 2004 een aanvang kunnen worden gemaakt. Ook het inspectieprogramma voor de nationale autoriteiten zal in het eerste kwartaal van 2004 opgesteld worden, op basis van de richtsnoeren die de Commissie voor deze inspecties zal vaststellen. Die zullen derhalve eveneens in 2004 van start kunnen gaan.

Opleiding en seminars

De directeur Kwaliteit en Normalisatie is verantwoordelijk voor de technische opleiding van het technisch personeel van het Agentschap. Doel van deze scholing is de binnen het Agentschap aanwezige deskundigheid op peil te houden en uit te breiden en te zorgen voor een uniforme interpretatie van de door het Agentschap vastgestelde normen en vereisten. Wat dit laatste betreft moet er nadrukkelijk op gewezen worden dat het Agentschap enkel gezag en geloofwaardigheid kan verwerven als het in staat is eensgezind naar buiten te treden. Dankzij training en opleiding zullen de medewerkers van het Agentschap beter in staat zijn verder te kijken dan de grenzen van hun eigen discipline en hun eigen capaciteiten kunnen vergroten door voorbeelden van goede praktijken na te volgen.

Het Agentschap zal bijzonder veel aandacht moeten besteden aan de verspreiding van de EASA-normen, zowel binnen als buiten de kring van landen waarin deze normen van toepassing zijn. Daartoe zal het Agentschap onder meer vertegenwoordigd zijn bij belangrijke seminars op luchtvaartgebied. De bedoeling is voorbeelden van beste praktijken op te pikken, zodat die vervolgens verspreid kunnen worden binnen het EASA-systeem. Anderzijds zal het Agentschap ook zelf seminars en opleidingen organiseren om de eigen normen en praktijken onder de aandacht te brengen.

Het Agentschap zal zijn expertise doorgeven door opleidingen te verzorgen voor extern technisch personeel (medewerkers van nationale luchtvaartautoriteiten en erkende instellingen). Deze opleidingen zijn in beginsel gericht op de verantwoordelijke projectmanagers, maar overwogen zou kunnen worden de trainingsprogramma's ook open te stellen voor de industrie teneinde de verspreiding en het bereik van de EASA-normen te maximaliseren.

Om deze taken op het gebied van kwaliteit en normalisatie te vervullen zullen alle mogelijke verspreidingsmiddelen worden ingezet.

Het Agentschap zal begin 2004 een aantal seminars of lezingen organiseren die betrekking hebben op de nieuwste regelgeving. De eerste interne opleiding op technisch gebied zal in de eerste helft van 2004 verzorgd worden. Verder zullen in de tweede helft van 2004 trainingsprogramma's voor externe belanghebbenden aangeboden worden.

Ontwerp van een kwaliteitssysteem voor het Agentschap

Als bijkomende taak zal de directeur Kwaliteit en Normalisatie ervoor moeten zorgen dat het Agentschap zijn eigen deskundigheid op het gebied van systeemanalyse en de invulling, bevordering en verspreiding van het concept kwaliteit aanwendt om de kwaliteit binnen het Agentschap zelf te versterken. Het kwaliteitsteam zal in de loop van 2004 een begin maken met de ontwikkeling van een kwaliteitssysteem voor het Agentschap. Er zijn geen concrete streefdoelen vastgelegd voor 2004, maar het is de bedoeling dat de afdeling Kwaliteit in het referentiejaar de nodige vooruitgang boekt bij het opzetten van het systeem.

Leren van gerapporteerde voorvallen

Het Agentschap zal binnen het bestaande juridische kader een procedure voor de melding van voorvallen moeten invoeren aan de hand waarvan vastgesteld kan worden wat de beste praktijken zijn voor het vergroten van de veiligheid.

3.5 Bilaterale kwesties

Overeenkomstig artikel 18 van de basisverordening moet het Agentschap werkafspraken maken met de belangrijkste regelgevende autoriteiten waarmee samengewerkt wordt teneinde de certificering te vergemakkelijken en voortdurend toezicht te kunnen houden op geïmporteerde producten en diensten. Evenzo is het noodzakelijk nieuwe communautaire overeenkomsten uit te werken inzake wederzijdse acceptatie van bevindingen op het gebied van certificatie en inzake samenwerking op regelgevingsgebied, ter vervanging van de bestaande bilaterale overeenkomsten betreffende de veiligheid van de luchtvaart en de luchtwaardigheid die de lidstaten met diverse derde landen gesloten hebben. Een ander belangrijk punt is dat het Agentschap de activiteiten van de JAA op het gebied van technische samenwerking met minder ontwikkelde derde landen zal moeten overnemen om de regelgeving inzake de veiligheid van de luchtvaart van die landen te verbeteren en Europese normen op dat gebied te bevorderen.

4 Uitwerking van de ondersteunende functies van het Agentschap

Het jaar 2004 wordt het eerste jaar waarin het *Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart* gedurende het gehele jaar operationeel zal zijn. Dat gegeven dient in aanmerking genomen te worden bij het bestuderen van dit werkprogramma. Het streven van het Agentschap is erop gericht zich in 2004 een positie te verwerven als geloofwaardige speler en tegelijkertijd een begin te maken met de talloze taken die het te wachten staan.

4.1 Interne voorschriften en procedures: een degelijk, inzichtelijk en doorzichtig systeem

Om de medewerkers van het Agentschap in hun dagelijkse werkzaamheden aan te sturen, moet een aantal interne regels en procedures vastgesteld worden, met name op het gebied van aanwerving, personeelsmanagement, dienstreizen, financiën en communicatie.

Gezien het administratieve kader waarin het Agentschap functioneert, met name financiën en personeelszaken, ligt het niet voor de hand geheel nieuwe regels en procedures op te stellen; beter is het nuttig gebruik te maken van relevante documenten die op dit moment binnen de Europese instellingen en reeds bestaande agentschappen van kracht zijn en deze aan te passen aan de specifieke omstandigheden van het Agentschap.

De hier bedoelde procedures inzake personeelsmanagement, dienstreizen, financiën en communicatie zullen uiterlijk medio 2004 door de uitvoerend directeur vastgesteld worden. Tot die tijd zijn de voorschriften van de Commissie van toepassing.

4.2 Human resource: een topprioriteit voor het Agentschap

Wil het Agentschap zijn opdracht kunnen vervullen en naar buiten kunnen treden als een herkenbare, krachtige en geloofwaardige speler, dan is het van het grootste belang op de kortst mogelijke termijn voldoende personeel aan te stellen, uiteraard binnen de financiële beperkingen van de algemene begroting van de Europese Gemeenschap. De aanwerving van medewerkers zal dan ook een topprioriteit zijn voor het hoger management van het Agentschap. Nu de Europese Raad besloten heeft Keulen aan te wijzen als definitieve locatie voor het Agentschap, is er ook meer duidelijkheid ontstaan voor degenen die geïnteresseerd zijn in een functie bij het Agentschap.

De verantwoordelijkheid voor aanstellingen bij het Agentschap ligt bij de uitvoerend directeur. Omdat er in 2003 enige vertraging is ontstaan bij de benoeming van de uitvoerend directeur en de aanwerving van tijdelijke functionarissen enige tijd vergt, zijn er in 2003 geen nieuwe tijdelijke posten ingevuld. Wel is een klein aantal hulpfunctionarissen aangesteld (op basis van Commissiecontracten), zodat de meest dringende voorbereidende werkzaamheden van start konden gaan.

De organisatiestructuur moet nader uitgewerkt worden overeenkomstig het besluit van de raad van beheer inzake de structuur van het Agentschap. De lagere echelons zullen worden ingevuld door de uitvoerend directeur, die daartoe zal worden bijgestaan door de vier nog te benoemen directeuren. In de bijlage bij dit werkprogramma is een ontwerp-organisatieschema (met betrekking tot de lagere echelons) opgenomen.

In de basisverordening is bepaald dat de volledige verantwoordelijkheid voor certificeringstaken bij het Agentschap berust. Dat betekent dat het Agentschap in zowel kwalitatief als kwantitatief opzicht over voldoende personeel dient te beschikken om die taken te vervullen; is dat niet het geval, dan zal er werk uitbesteed moeten worden. Het is een gegeven dat de kosten van uitbesteed werk aanmerkelijk hoger kunnen liggen dan de directe personeelskosten van interne medewerkers. Kosteneffectiviteit is een belangrijke doelstelling van het Agentschap, en daarom zal het Agentschap alles in het werk stellen om intern zoveel mogelijk capaciteit te creëren. Wanneer het Agentschap voldoende technische capaciteit in huis heeft, zal het bovendien de taken die nu nog door de JAA of de nationale luchtvaartautoriteiten uitgevoerd worden eerder kunnen overnemen, waardoor de overgangperiode verkort wordt en eerder van het JAA-systeem kan worden overgestapt op het EASA-systeem. Op langere termijn ligt dit duidelijk in de lijn van de doelstelling van grotere kosteneffectiviteit in de regelgevings- en certificeringsprocessen, en ook wordt zo adequaat ingespeeld op de noodzaak te komen tot een enkel expertisecentrum voor technische ondersteuning ten behoeve van de wetgevende autoriteit.

Aangezien het aantal medewerkers in 2004 aanmerkelijk zal toenemen, zal het management de nodige aandacht moeten schenken aan het bevorderen van de teamgeest. Dat is van wezenlijk belang om het EASA in staat te stellen zich te presenteren als een coherente, doeltreffende organisatie.

De aanstellingen zullen plaatsvinden naar gelang van de capaciteit binnen de afdeling Personeelszaken. Er wordt naar gestreefd per 1 juli 2004 ten minste 60 medewerkers in dienst te hebben, en tegen het eind van het jaar zou het in de planning voor 2004 vastgelegde personeelsbestand van 95 medewerkers bereikt moeten zijn.

Er zij op gewezen dat het door de raad van beheer vastgestelde personeelsbeleid voorziet in de aanstelling van tijdelijke functionarissen en gedetacheerde nationale deskundigen, overeenkomstig het Statuut voor de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen, dat volgens de planning in 2004 zal worden herzien.

4.3 Financiën

De werkzaamheden op financieel terrein vormen een zeer belangrijk ondersteunend proces, gezien de omvang van de activiteiten van het Agentschap en de noodzaak de hoogste normen van financieel management te waarborgen zoals die gelden voor een agentschap van de Europese Gemeenschap.

Algemene procedures

Het Agentschap heeft in het eerste kwartaal van 2003 financiële autonomie verworven. Dit betekent dat besluiten van financiële aard die het functioneren van het Agentschap betreffen door het Agentschap zelf genomen worden. In verband daarmee is een aantal systemen opgezet voor een goed beheer van de financiën. Die zullen als uitgangspunt dienen voor de verdere werkzaamheden op dit gebied in 2004, die erop gericht zullen zijn de nodige nieuwe interne procedures uit te werken om de groei van het Agentschap in het komende jaar te kunnen opvangen.

Met het oog op de eisen van het nieuwe Financieel Reglement van toepassing op de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen, onder andere met betrekking tot de begrotingsindeling naar bestemming ('Activity Based Budgeting'), zal het financieel systeem van het Agentschap verder in deze zin ontwikkeld worden.

Certificeringsactiviteiten

In verband met de specifieke operationele taken van het Agentschap op het gebied van luchtwaardigheids- en milieucertificering en blijvende luchtwaardigheid zullen in 2004 nieuwe financiële systemen opgezet moeten worden. De bedoeling is dat het Agentschap op middellange termijn over eigen financiële middelen beschikt; daartoe zal in het tweede kwartaal van 2004 een op een relevante Commissieverordening gebaseerde tarieven- en vergoedingsregeling ingevoerd worden. Die zal de basis vormen voor de door aanvragers en houders van certificaten te betalen tarieven en voor de vergoedingen die betaald moeten worden voor publicaties, opleiding en andere door het Agentschap geleverde diensten.

De invoering van de tarievenregeling voor certificaten zal in 2004 het nodige werk met zich meebrengen voor de afdeling Financiën. De precieze invulling van deze taak zal afhangen van de eisen die uiteindelijk in de tarieven- en vergoedingsregeling vastgelegd worden, maar zal in ieder geval de volgende werkzaamheden omvatten:

- opzetten van een factureringssysteem ten behoeve van de tarieven- en vergoedingsregeling
- ontwikkelen van de noodzakelijke boekhoudkundige instrumenten
- ontwikkelen en implementeren van systemen voor financieel risicobeheer
- ontwikkelen van middelenbeheer in verband met facturering

De begin 2004 aantredende directeur Administratie zal zijn aandacht in de eerste plaats hierop richten.

4.4 Informatietechnologie: de opzet van een kwalitatief hoogwaardig systeem

Algemeen doel van het te ontwikkelen informatietechnologie (IT)-systeem van het Agentschap is alle EASA-gebruikers toegang te verschaffen tot betrouwbare IT-diensten door te zorgen voor een adequate IT-infrastructuur. Hiertoe dient een volwaardige IT-omgeving voor het Agentschap gecreëerd te worden, die behalve de materiële omgeving ook gebruikersondersteuning en systeemontwikkeling omvat. Dit betekent dat gezorgd moet worden voor de nodige hardware en software en voor optimaal beveiligde netwerken, en dat een aantal operationele databases opgezet of overgebracht alsmede beheerd dient te worden.

Kantoorautomatiseringssysteem

In 2004 zal het Agentschap zijn eigen kantoorautomatiseringssysteem opzetten, met eigen werkstations, randapparatuur en andere kantoorautomatiseringstools. In dit verband heeft het Agentschap de mogelijkheden bestudeerd van de kadercontracten die de Commissie met bepaalde IT-dienstverleners gesloten heeft. Het Agentschap heeft zijn keuze reeds op enkele van deze dienstverleners laten vallen.

Wat de standaard kantoor toepassingen betreft zal het Agentschap medio 2004 volledig onafhankelijk zijn van de IT-diensten van de Commissie .

Implementatie en beheer van databases

De omvang van de werklast van het Agentschap zal voor een groot deel afhangen van de wijze waarop de verschillende databases worden gebruikt en beheerd. In aanvulling op de traditionele databases (zoals voor communicatiebeheer) zal het Agentschap zijn eigen documentatiedatabase moeten opzetten (voor alle door het Agentschap opgestelde documenten van regelgevende aard, zoals besluiten van de raad van beheer en van de uitvoerend directeur), evenals zijn eigen database voor certificaten en goedkeuringen. Het Agentschap zal onderzoeken in hoeverre het mogelijk is bestaande databases (van de JAA of de nationale luchtvaartautoriteiten) over te brengen of voor die databases specifieke interfaces te ontwikkelen. Naast deze permanente databases zal het Agentschap ook capaciteit ontwikkelen om specifieke databases op te zetten, bijvoorbeeld voor de verwerking van commentaren in het kader van de raadplegingsprocedures. In alle fasen van de ontwikkeling van deze databases zal het Agentschap bijzondere aandacht schenken aan de beveiliging. Het zal trachten te voorkomen dat indringers, zowel van binnenuit als van buitenaf, zich zonder toestemming toegang verschaffen tot gegevens of gegevens wijzigen of vernietigen.

Aan het eind van het jaar zal het Agentschap de nodige externe databases overgebracht hebben dan wel goed functionerende interfaces voor externe databases ontwikkeld hebben. Verder zullen medio 2004 specifieke databases voor interne processen, zoals communicatiebeheer of documentatie, ontwikkeld en ingevoerd zijn.

Netwerken en verbindingen

Het Agentschap dient te beschikken over een eigen e-mailsysteem, met eigen e-mail en mogelijkheden voor toegang op afstand. De bedoeling is herkenbaar over te komen bij externe partners en de eigen medewerkers maximale flexibiliteit te bieden in hun werkzaamheden.

Het Agentschap zal medio 2004 beschikken over een volledig operationeel, autonoom e-mailsysteem.

Voorts zal het Agentschap zijn eigen multifunctionele website ontwikkelen. Die zal fungeren als een essentieel instrument om te communiceren met zowel het grote publiek als de belanghebbenden in de luchtvaartsector. Daarvoor is het nodig dat de site geregistreerde gebruikers veilig toegang biedt tot alle relevante databases (bijv. om online informatie op te zoeken) en dat mogelijkheden voor kennisgebaseerde of extranetsystemen ingebouwd worden, zodat de diensten en organen van het Agentschap, zoals het SSCC en de AGNA, hun werk met de grootst mogelijke doeltreffendheid kunnen verrichten (zie het hoofdstuk over regelgeving voor meer details).

In het eerste kwartaal van 2004 zal het Agentschap beschikken over een nieuwe, krachtige website. De noodzakelijke elektronische tools voor externe belanghebbenden zullen in de eerste helft van 2004 beschikbaar komen.

Beveiliging

In alle stadia van de ontwikkeling van het IT-systeem zal het Agentschap de grootst mogelijke aandacht schenken aan gegevensbeveiliging, zowel om verlies van gegevens te voorkomen als om commercieel gevoelige informatie te beschermen.

Gebruikersondersteuning

Het Agentschap zal een IT-team samenstellen voor helpdeskdiensten en opleiding voor EASA-medewerkers, systeem- en netwerkbeheer en softwareondersteuning.

Systeemontwikkeling

Het algemene doel is ervoor te zorgen dat het Agentschap de beschikking krijgt over adequate administratieve en activiteitgerelateerde applicaties. Dit houdt in:

- ondersteuning van de algemene boekhouding
- ondersteuning van het personeelsmanagement
- documentbeheer en workflowmanagement ter ondersteuning van de certificeringstaken.

4.5 Communicatie

Een belangrijke taak in 2004 zal zijn het Agentschap op de kaart te zetten als een geloofwaardige speler in de luchtvaartsector. Het communicatiebeleid speelt hierbij uiteraard een cruciale rol. Anderzijds draagt een doeltreffend communicatiebeleid ook bij aan de ontwikkeling van een "EASA-cultuur", die onmisbaar is om uit te groeien tot een succesvol agentschap.

Het Agentschap spant zich ten volle in om zich een plaats te verwerven in de wereld van de luchtvaart en meer in het bijzonder op het gebied van de regulering van de luchtvaartveiligheid. Doeltreffende interne en externe communicatie speelt daarbij een sleutelrol. Wil het Agentschap zijn doelstellingen bereiken, dan zal het zich in zijn communicatiestrategie met name moeten richten op de volgende aspecten:

- Ontwikkelen en in stand houden van een positief imago; het Agentschap moet gezien worden als een moderne, geloofwaardige, doorzichtige, doeltreffende en open instelling;
- Zorgen voor consistentie in alle interne en externe berichtgeving.

Het Agentschap zal doorgaan met het in kaart brengen van de belangrijkste doelgroepen waarop het zijn externe berichtgeving moet richten. Het zal een meersporenaanpak blijven volgen om deze groepen te bereiken en voor iedere afzonderlijke doelgroep bepalen wat de meest geschikte benadering is. Een en ander heeft de volgende acties voor 2004 tot gevolg:

Opzetten van een volledig operationele mediadienst als onderdeel van het communicatiebeleid

Hiermee worden twee doelen beoogd: ten eerste is het de bedoeling langs deze weg contacten te leggen met de gespecialiseerde pers met betrekking tot het hele scala van onderwerpen die vallen binnen het bevoegdheidssterrein van het Agentschap; ten tweede kan deze dienst zo nodig een belangrijke rol spelen bij de coördinatie van het optreden van het Agentschap in geval van een crisissituatie.

Invoeren van een procedure voor de verwerking van specifieke vragen

Het betreft hier vragen die kunnen variëren van simpele verzoeken om informatie van het grote publiek tot commentaren inzake ingewikkelde kwesties van de kant van de industrie en andere belanghebbenden. De procedure voor deze vragen zal ook voorzien in de mogelijkheid van doorverwijzing van meer gecompliceerde vragen

naar het relevante deskundigenorgaan binnen het Agentschap, de nationale luchtvaartautoriteiten of andere betrokken organisaties. Door deze procedure in het communicatiebeleid op te nemen kan het Agentschap voldoen aan zijn verplichting ingevolge artikel 47, lid 2 van de basisverordening inzake het tijdig verstrekken van duidelijke en correcte informatie over zijn werkzaamheden.

Volledig implementeren van de regelgeving van de Europese Gemeenschap betreffende de toegang van het publiek tot documenten.

Opzetten van een nieuwe, geavanceerde website teneinde de toegang tot documenten en informatie over de activiteiten van het Agentschap te vergemakkelijken

Onderzoeken in hoeverre het zinvol is conferenties en promotietours te organiseren

Promotietours kunnen een middel zijn om de bekendheid van het Agentschap bij grotere organisaties en belanghebbenden te vergroten (te denken valt aan de nationale luchtvaartautoriteiten, grote ondernemingen enz.).

Meer in het bijzonder zal het Agentschap de organisatie van de jaarlijkse harmonisatieconferentie met de Federal Aviation Administration (FAA) overnemen van de JAA. Deze conferentie zal in juni plaatsvinden in Philadelphia.

Onderzoeken of er behoefte bestaat aan andere publicaties dan die welke het Agentschap krachtens de basisverordening dient uit te brengen

Eventuele aanvullende publicaties zullen alleen overwogen worden als vaststaat dat zij een meerwaarde hebben voor de communicatiestrategie van het Agentschap.

Opzetten van een operationeel systeem voor officiële publicaties

Een systeem voor officiële publicaties stelt belanghebbenden in staat toegang te verkrijgen tot documenten van het Agentschap in de door hen gewenste vorm. Deze activiteit wordt beschouwd als een bron van inkomsten voor het Agentschap (artikelen 48 en 53 van de basisverordening). Op dit gebied zal het Agentschap moeten samenwerken met een erkende uitgeverij om de noodzakelijke diensten te kunnen leveren. Het voornemen is teksten met de door het Agentschap vastgestelde regelgeving kosteloos beschikbaar te blijven stellen via de website en voor publicaties met toegevoegde waarde (papieren versie, cd-rom enz.) een vergoeding in rekening te brengen. Op deze manier voldoet het Agentschap aan zijn verplichtingen inzake doorzichtigheid en handelt het tevens in overeenstemming met artikel 53 van de basisverordening, waarin ontvangsten uit publicaties genoemd worden als een bron van inkomsten voor het Agentschap.

Ontwikkelen van een krachtig intranet voor het Agentschap

Dit intranet zal moeten fungeren als het centrale systeem waarin de medewerkers van het Agentschap alle informatie kunnen vinden die zij voor hun werk nodig hebben. Daarbij gaat het onder meer om toegang tot specifieke applicaties, bijvoorbeeld voor de registratie van gewerkte uren voor certificeringsmedewerkers, teksten en databases van het Agentschap, interne procedures, enzovoort.

Als eerste stap in de realisering van de hierboven beschreven communicatiestrategie zal de uitvoerend directeur in het eerste kwartaal van 2004 een veelomvattend, gedetailleerd communicatieplan vaststellen.

4.6 Juridische aangelegenheden

In 2004 zal het Agentschap zijn capaciteit op juridisch gebied vergroten door een juridisch team samen te stellen, dat zich zal richten op concrete kwesties die verband houden met, enerzijds, het functioneren van het Agentschap als Gemeenschapsorgaan en, anderzijds, de uitvoering van de taken die het Agentschap opgedragen zijn.

Waarborgen van de rechtsgeldigheid van de procedures van het Agentschap

Er zal veel aandacht besteed worden aan de juridische gevolgen van de activiteiten van het Agentschap. Voor een goed verloop van zijn dagelijkse administratieve werkzaamheden is het noodzakelijk dat alle contracten met leveranciers op hun rechtsgeldigheid getoetst worden en dat mogelijke problemen opgelost worden, zodat maximale doorzichtigheid gewaarborgd is en voldaan wordt aan alle EU-aanbestedingsregels. In 2003 heeft het Agentschap zich in verband met de noodzakelijke kosteneffectiviteit strikt gehouden aan de bestaande kadercontracten en andere overeenkomsten met externe leveranciers (kantoorbenodigdheden, IT-apparatuur enz.) en met Commissieorganen die optraden als leverancier van diensten (accommodatie, vertaling, salarisadministratie, medische diensten enz.). Hoe divers ook, deze werkzaamheden houden in meer algemene zin verband met de oprichting van het Agentschap en de vaststelling van procedures. Ook in 2004 zal het Agentschap zoveel mogelijk van deze diensten gebruik maken, en de juridische dienst zal erop moeten toezien dat permanent en optimaal gebruik kan worden gemaakt van deze op contractbasis verkregen middelen. Verder zou de hulp van de juridische afdeling ook ingeroepen kunnen worden bij andere taken van administratieve of operationele aard, bijvoorbeeld bij het formuleren van een antwoord op de vraag of het beleid van het Agentschap inzake doorzichtigheid in overeenstemming is met het Gemeenschapsrecht, of bij de beoordeling van het effect van het nieuwe begrotingsproces van de Commissie op de financiële positie van het Agentschap.

Ondersteuning ten behoeve van de kerntaken van het Agentschap

In 2004 zal de juridische afdeling ingeschakeld worden om het Agentschap te helpen zijn kerntaken te vervullen, zowel op regelgevings- als op certificeringsgebied. Wat de regelgeving betreft zal de juridische dienst onder meer gevraagd worden ondersteuning te bieden bij de vereiste herziening van de EASA-basisteksten en bij de analyse van de nieuwste ontwikkelingen op juridisch gebied die van belang zijn voor het Agentschap (vraagstukken op het gebied van het communautair en internationaal luchtvaartrecht en relevante EU-jurisprudentie). De juridische ondersteuning heeft nadrukkelijk tot doel een brede, interactieve uitwisseling te waarborgen van juridische informatie tussen het Agentschap en de instellingen waaruit het voortgekomen is.

Rechtszekerheid voor de specifieke taken van het Agentschap op luchtvaartgebied

In de basisverordening wordt het Agentschap een aantal taken toegekend die verband houden met zijn specifieke opdracht op luchtvaartgebied. Die taken staan nader omschreven in het deel van dit werkprogramma dat handelt over het opstellen van regelgeving. Deze specifieke opdracht heeft een belangrijke juridische dimensie. In 2003 heeft het Agentschap in dit verband reeds het nodige werk verricht, met de aanpassing van de Joint Aviation Requirements en de omzetting daarvan in uitvoeringsvoorschriften voor de Europese Gemeenschap, en met de opstelling van

het advies van de uitvoerend directeur inzake deze herziene uitvoeringsvoorschriften. Dergelijke activiteiten zullen wellicht ook in 2004 nodig zijn.

Na de instelling van de kamer van beroep zal het Agentschap zich moeten voorbereiden op de eerste beroepszaken. Daaraan zal de grootst mogelijke aandacht besteed moeten worden, en de juridische adviseurs van het Agentschap zullen op dit punt aanvullend geschoold moeten worden. Enerzijds moeten zij in staat moeten zijn zodanig advies uit te brengen aan de uitvoerend directeur dat diens besluiten te allen tijde rechtsgeldig zijn; anderzijds moeten ze, wanneer er beroep wordt ingesteld tegen een besluit, ook kunnen optreden als raadsman of raadvrouw van het Agentschap voor de kamer van beroep.

De juridische dienst zal ten volle betrokken worden bij de activiteiten van het Agentschap op regelgevingsgebied. Het Agentschap zal er strikt op toezien dat de regelgeving die het aanneemt rechtsgeldig is, en het ziet beroepszaken voor de kamer van beroep of voor het Hof van Justitie dan ook met vertrouwen tegemoet.

Opzetten van een gewaardeerd juridisch kenniscentrum

Om alle bovengenoemde redenen is het van belang dat de juridische afdeling van het Agentschap zich ontwikkelt tot een hoogwaardig kenniscentrum op het gebied van luchtvaartrecht. Een eerste vereiste daarvoor is uiteraard dat de beste mensen aangetrokken worden voor het juridische team, maar het is tevens van belang dat de verworven expertise op een zeer hoog niveau in stand wordt gehouden en dat dit hoge niveau onder de aandacht wordt gebracht van externe belanghebbenden. Meteen al in de eerste weken waarin het Agentschap operationeel was is gebleken dat er grote belangstelling bestaat voor de juridische implicaties van zijn besluiten, en het Agentschap zal moeten nagaan in hoeverre het noodzakelijk is extern actie te ondernemen om de belanghebbenden beter inzicht te verschaffen in deze besluiten.

4.7 Monitoring

De meeste werkzaamheden van het Agentschap voltrekken zich in een cyclus van drie jaar, die begint met de opstelling van de begroting in januari van jaar n-1 en eindigt met de publicatie van de definitieve rekeningen in oktober van jaar n+1. Daarnaast worden specifieke taken uitgevoerd in het kader van de tenuitvoerlegging van het werkprogramma.

Het managementbeleid zoals dat is vastgesteld door de uitvoerend directeur behelst de nadrukkelijke delegatie van verantwoordelijkheden aan alle personeelsleden, die zoveel mogelijk zelfstandigheid toegekend krijgen. Daarvoor is wel vereist dat gestructureerd verslag wordt gedaan van de verrichte activiteiten, zodat nagegaan kan worden in hoeverre de doelstellingen zijn gehaald en tijdig kan worden ingegrepen in geval van negatieve prestatiecurven.

De doelstelling voor 2004 is een systeem van puntenlijsten uit te werken en op alle niveaus binnen het Agentschap in te voeren om de prestaties van de verschillende afdelingen te volgen.

5 Conclusies

Het *Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart* is opgericht met de bedoeling het te laten uitgroeien tot het belangrijkste Europese expertisecentrum op het gebied van de luchtvaartveiligheid. Het heeft als opdracht een aantal taken op luchtvaartgebied te vervullen die momenteel deels op Gemeenschapsniveau en deels op nationaal niveau worden uitgevoerd. Het Agentschap is de enige autoriteit die krachtens het Gemeenschapsrecht bevoegd is certificaten af te geven op het gebied van luchtwaardigheid en milieubescherming. Om de in de basisverordening neergelegde doelstellingen te verwezenlijken is het van belang dat de thans door de nationale luchtvaartautoriteiten uitgevoerde taken zo spoedig mogelijk onder de bevoegdheid van het Agentschap komen te vallen. Belangrijkste uitdaging voor het Agentschap is dan ook de Gemeenschap en de lidstaten ertoe te bewegen instrumenten, personeel en gelden ter beschikking te stellen waarmee recht gedaan wordt aan zijn unieke opdracht.

Bijlage – Organisatieschema EASA (december 2003)

